

آثار قرارداد ارفاقی در حقوق ایران با مطالعه تطبیقی

مؤلف:

احسان پهلوانی فرد

دانشجوی دکتری حقوق بین‌الملل واحد قشم

محسن اصغری

فوق لیسانس حقوق خصوصی

مجمع علمی و فرهنگی مجد

سرشناسه	: پهلوانی فرد، احسان
عنوان و نام پدیدآور	: آثار قرارداد ارفاقی در حقوق ایران با مطالعه تطبیقی / احسان پهلوانی فرد، محسن اصغری.
مشخصات نشر	: تهران: مجد، ۱۳۹۴.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۵۴۶-۶
مشخصات ظاهری	: ۱۷۸ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: قرارداد ارفاقی (حقوق) -- ایران
موضوع	: قرارداد ارفاقی (حقوق) -- مطالعات تطبیقی
موضوع	: ورشکستگی -- ایران
موضوع	: حقوق تجارت -- ایران
شناسه نشرده	: اصغری، محسن
رد پندی کن	: ۱۳۹۴ پ/۹۱۲/۱۹۴۲/۱۹۴۲ KMH
رد پندی نویسی	: ۳۴۶/۵۵۰۷۸
شماره شابک ملی	: ۴۰۷۹۳۹۳

هرگونه تکثیر که با بابتی انجام پذیرد بدون اجازه باید آورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است. مسئولیت ناشر به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرماید.

آثار قرارداد ارفاقی در حقوق ایران با مطالعه تطبیقی

مؤلفان: احسان پهلوانی فرد، محسن اصغری

اشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۵ | ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصراً «مجد» است.

دفتر مرکزی:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان وحید نظری و ۱۱ فروردین، پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۰۹۴۲۲

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۵۴۶-۶

ISBN: 978-600-193-546-6

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تمزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷ تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۰۲۱۶۶۴۹۰۹۹۸

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید میرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می‌شود.

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	بخش اول: انعقاد قرارداد ارفاقی
۱۶	۱-۱. کلیات
۱۷	۱-۱-۱. ختم عملیات ورشکستگی و جایگاه قرارداد ارفاقی در آن
۱۸	۱-۱-۱-۱. پیشینه قرارداد ارفاقی
۱۹	۱-۱-۱-۱-۱. حقوق ایران
۲۰	۱-۱-۱-۱-۲. حقوق اسلام
۲۱	۱-۱-۱-۱-۳. حقوق اسلام
۲۵	۱-۱-۲. داف قرارداد ارفاقی
۲۵	۱-۱-۲-۱. حمایت از اقتصاد کشور
۲۷	۱-۱-۲-۱-۱. حمایت از تاجر ورشکسته
۲۷	۱-۱-۲-۱-۱-۳. حمایت از بیکاران
۲۷	۱-۱-۲-۱-۲. فروش و تقسیم اموال
۲۸	۱-۱-۲-۱-۱. جایگاه فروش و تقسیم اموال تاجر در ختم ورشکستگی
۲۸	۱-۱-۲-۱-۲. موارد ختم ورشکستگی از طریق فروش و تقسیم
۲۹	۱-۱-۲-۲-۱. موارد اجباری
۳۱	۱-۱-۲-۲-۱-۲. موارد اختیاری
۳۳	۱-۱-۲-۳. مفهوم و ماهیت قرارداد ارفاقی
۳۳	۱-۱-۲-۳-۱. مفهوم قرارداد ارفاقی
۳۵	۱-۱-۲-۳-۲. ویژگی های قرارداد ارفاقی
۳۵	۱-۱-۲-۳-۲-۱. قرارداد ارفاقی از عقود مسامحه ای است
۳۶	۱-۱-۲-۳-۲-۲. قرارداد ارفاقی از عقود جمعی است
۳۶	۱-۱-۲-۳-۲-۳. قرارداد ارفاقی از عقود تشریفاتی است
۳۷	۱-۱-۲-۳-۲-۴. قرارداد ارفاقی جزء عقود معوض است
۳۷	۱-۱-۲-۳-۳. اقسام قرارداد
۴۰	۱-۱-۲-۴. ماهیت حقوقی قرارداد ارفاقی

- ۴۰-۱-۲-۴-۱. ماهیت حقوقی قرارداد ارفاقی در حقوق خارجی..... ۴۰
- ۴۰-۱-۳-۲-۱. قرارداد ارفاقی - تصمیم قضائی..... ۴۰
- ۴۱-۲-۴-۲-۱. قرارداد ارفاقی - عقد..... ۴۱
- ۴۲-۲-۴-۲-۱. ماهیت حقوقی قرارداد ارفاقی در حقوق داخلی..... ۴۲
- ۴۲-۱-۲-۴-۲-۱. قرارداد ارفاقی و مضابه..... ۴۲
- ۴۳-۲-۴-۲-۱. قرارداد ارفاقی و ابراء..... ۴۳
- ۴۵-۱-۱. شرایط انعقاد قرارداد ارفاقی..... ۴۵
- ۴۵-۱-۳-۱. شرایط مربوط به طرفین قرارداد ارفاقی..... ۴۵
- ۴۵-۱-۳-۱. شرایط مربوط به تاجر..... ۴۵
- ۴۶-۱-۱-۱. تاجر بودن فرد..... ۴۶
- ۴۷-۲-۱-۱. حقیقی بودن تاجر..... ۴۷
- ۴۸-۳-۱-۱. عدم محکومیت تاجر به ورشکستگی به تقلب..... ۴۸
- ۴۹-۲-۳-۱. تشرفات مقدماتی..... ۴۹
- ۵۰-۱-۳-۲-۱. درخواست قرارداد ارفاقی..... ۵۰
- ۵۰-۱-۲-۳-۱. درخواست..... ۵۰
- ۵۱-۲-۳-۲-۱. چه کسی پیشنهاد قرارداد ارفاقی می نماید:..... ۵۱
- ۵۲-۳-۲-۳-۱. قبول اکثریت طلبکاران..... ۵۲
- ۵۲-۴-۲-۳-۱. مفاد پیشنهاد..... ۵۲
- ۵۳-۲-۲-۳-۱. دعوت طلبکارها و مجمع عمومی آنها..... ۵۳
- ۵۳-۱-۲-۲-۳-۱. هیئت طلبکاران و ماهیت عمومی آن..... ۵۳
- ۵۳-۲-۲-۳-۱. دعوت از طلبکاران..... ۵۳
- ۵۴-۳-۲-۲-۳-۱. مجمع عمومی طلبکاران..... ۵۴
- ۵۵-۳-۲-۳-۱. موانع تشکیل قرارداد ارفاقی..... ۵۵
- ۵۵-۱-۳-۲-۳-۱. ورشکستگی به تقلب..... ۵۵
- ۵۶-۲-۳-۲-۳-۱. ورشکستگی به تقصیر..... ۵۶
- ۵۷-۳-۳-۱. تصدیق قرارداد ارفاقی..... ۵۷
- ۵۸-۱-۳-۳-۱. اعتراض به قرارداد ارفاقی..... ۵۸

فهرست مطالب □ ۷

۶۱	بخش دوم: اعتبار حقوقی قرارداد ارفاقی
۶۳	۱-۲. آثار قرارداد ارفاقی
۶۳	۱-۲-۱. آثار قرارداد ارفاقی نسبت به تاجر ورشکسته
۶۳	۱-۲-۱-۱. ارفاق در پرداخت دیون
۶۳	۱-۲-۱-۱-۱. کیفیت ارفاق
۶۴	۱-۲-۱-۱-۲. آثار امهال
۶۵	۱-۲-۱-۲. جواز تصرف در اموال
۶۶	۱-۲-۱-۳. خاتمه وظایف عضو ناظر و مدیر تصفیه
۶۷	۱-۲-۱-۴. اعاده اعتبار
۶۹	۱-۲-۱-۵. اعاده اعتبار بعد از پرداخت کلیه دیون
	۱-۲-۱-۶. اعاده اعتبار تاجری که کلیه دیون خود را نپرداخته است
۶۹	۱-۲-۱-۷. آثار قرارداد ارفاقی نسبت به ثالث
۷۱	۱-۲-۱-۸. اقلیت طلبکاران
۷۱	۱-۲-۱-۹. پرداخت سهم به نسبت زمام
۷۳	۱-۲-۱-۱۰. اکثریت قاطبی بر
۷۳	۱-۲-۱-۱۱. وضعیت مسئولان تصفیی و ضامن ها
۷۳	۱-۲-۳. آثار قرارداد ارفاقی نسبت به طلبکاران
۷۶	۱-۲-۲. سرانجام قرارداد ارفاقی
۷۶	۱-۲-۲. اجرای قرارداد ارفاقی
۷۶	۱-۲-۲-۱. ایفاء تعهدات
۷۸	۱-۲-۲-۲. تأمین اجرای قرارداد
۷۸	۱-۲-۲-۲-۱. اجرای قرارداد با دارایی مدیون
۷۹	۱-۲-۲-۲-۲. ضمانت
۸۲	۱-۲-۳. محو قرارداد ارفاقی و آثار آن
۸۳	۱-۳-۱. انحلال قرارداد ارفاقی
۸۴	۱-۳-۲. فسخ قرارداد ارفاقی
۸۵	۱-۳-۲-۱. مبنای حق فسخ
۸۶	۱-۳-۲-۲. طبیعت فسخ

۸۷ شرایط ایجاد حق فسخ	۳-۱-۱-۳-۲
۸۹ اجرای حق فسخ	۴-۱-۱-۳-۲
۹۲ انفساخ قرارداد ارفاقی	۲-۱-۳-۲
۹۲ ورشکستگی مجدد تاجر ورشکسته	۱-۲-۱-۳-۲
۹۳ فوت تاجر ورشکسته	۲-۲-۱-۳-۲
۹۳ ابطال قرارداد ارفاقی	۳-۱-۳-۲
۹۳ مفهوم امکان ابطال	۱-۳-۱-۳-۲
۹۴ موارد ابطال قرارداد ارفاقی	۲-۳-۱-۳-۲
۹۷ آثار انحلال قرارداد ارفاقی	۲-۳-۳
۹۷ ضمانت قرارداد ارفاقی	۱-۳-۲
۹۹ روع اقدامات تأمینی	۲-۳-۲
۱۰۰ وصی نامات تاجر بعد از تصدیق قرارداد ارفاقی	۲-۲-۲
۱۰۲ طهه بیگانه حل و فصل دعاوی در حقوق تجارت	۳-۳-۲
۱۱۵ رویکردی سخت به ورشکستگی	۴-۳-۲
 اداره امور واحدهای تجاری ورشکسته در حقوق انگلیس و ایران	۵-۳-۲
۱۲۹	
۱۵۶ ورشکستگی در حقوق تجارت بین الملل	۶-۳-۲

۱۷۳..... نتایج و بحث

۱۷۷..... فهرست منابع

مقدمه

قانونگذار در مواردی خود مشوق تسالم می‌باشد و اشخاص را قبل از اجرا قواعد حقوقی به صلح و سازش دعوت می‌نماید. قواعد حقوق ورشکستگی عموماً از قواعد آمره هستند. اصول اخلاقی ایجاب می‌کند که قواعد خشن ورشکستگی را تعدیل نمود و قانونگذار، بدین منظور ابزارهایی را پیش‌بینی کرده است.

ورشکستگی، دورانی است که در زندگی تجاری هر تاجری ممکن است ایجاد شود. صدور حکم ورشکستگی نه تنها شخص تاجر ورشکسته را متأثر می‌کند، بلکه جامعه نیز از آن متأثر می‌گردد، تضعیف اعتماد و اعتبار در امور تجاری، کاهش اشتغال و برآز، بیکاری و تأثیرات منفی بر اقتصاد ملی و تولیدات داخلی وجود جنبه‌های مهمی در حقوق ورشکستگی را توجیه می‌کنند. در امور حقوقی غیر تجاری دست‌آورد برای اعطاء مهلت و تقسیط باز گذاشته شده است. طلبکاران می‌توانند مهنی جهت ایفاء تعهدات، بدون طرح دعوی و به صورت دوستانه عرضه نمایند. دادگاه نیز تحت شرایطی، می‌تواند برأس موعد تعهد را تغییر دهد اما در حقوق ورشکستگی چون عملیات تصفیه امور ورشکسته به صورت جمعی انجام می‌گیرد، تمام طلبکاران می‌بایست، مطالبات خود را از طریق دعوی جمعی درخواست نمایند و دادگاه نیز راجع به اعطاء مهلت، نسبت به دیون تجاری، بدون رضایت متعهدله، اختیار می‌دارد (ماده ۲۶۹ ق.ت).

روزگاری ورشکستگی از بدترین پدیده‌های اجتماعی به شمار می‌رفت و تاجر ورشکسته نیز به بدترین شکل مورد مجازات قرار می‌گرفت. اما امروزه موارد مجرمانه ورشکستگی هنوز هم در قوانین جزائی یافت می‌گردد ولی، دیگر ورشکستگان از صحنه محو نمی‌شوند. در حقوق کنونی مصالح اجتماعی و اقتصاد ملی به منافع گروهی طلبکار ترجیح داده شده است. به همین جهت، در

حقوق امروزی اصل بر بازسازی و برقراری مجدد بنگاه های بحران زده قرار داده شده است.

علاوه بر توصیه های اخلاقی و نقش انصاف، شرع مقدس اسلام نیز به طور صریح طلبکاران را دعوت به گذشت و مساعدت با مدیون می نماید. قرارداد ارفاقی راه حل قانونی این نوع مساعدت و مصالحه می باشد. این قرارداد علی رغم آنرا بودن عنوان قراردادی، دارای قواعد خاص خود می باشد. بنابراین به طور کامل مشمول قواعد عمومی قراردادها نیست.

خلاصه کلام، قرارداد ارفاقی پدیده ای حقوقی است که منحصر به حقوق تجارت و تجاری باشد. شرایط استثنایی انعقاد این قرارداد و همینطور آثار و ماهیت خاص آن انگیزه تحقیق را در نگارنده این پایان نامه ایجاد کرده است. فقر منابع در ظاهر حقوقی ما، عدم توجه به این تاسیس حقوقی شرایط تحقیق وسیع را بوجود آورد. وجود این، در تبیین قواعد این تاسیس با توسل به شیوه تحقیق و بررسی عمیق و استفاده از تحلیل مواد قانون تجارت، تمام تلاش خود را نمودم.